

वा०रा०

॥ १६६ ॥

स्वकुलनाशनंकृतं त्वयेत्यस्योत्तरमाह ॥ परस्वानामिति ॥ सुहृदामतिशंका अनिष्टत्वशंका एवं च भवदीया धर्म एव भवन्नाशको न त्वहमिति भावः ॥ २३ ॥ पुनः स्पष्टमेव रा
वणीया दोषाद्भवतां सर्वेषां नाश इत्याह ॥ महर्षीणामिति ॥ अभिमानो गर्वः ॥ वैरत्वं दीर्घवैरं प्रतिकूलता हितवृत्तप्रतिकूलबुद्धिता ॥ २४ ॥ गुणानभिजनविद्याबलवत्त्वा
दिगुणान् ॥ २५ ॥ नेयमस्तीति ॥ इदं मया पुरैवोक्तमिति शेषः ॥ २६ ॥ यद्यत्परुषमित्यर्थः ॥ २७ ॥ यन्मां परुषमुक्तवान् त्वं पुरा तस्मात्तेऽद्य व्यसनं प्राप्तं ॥ संप्रत्युच्यमानं
परस्वानां च हरणं परदाराभिमर्षणं ॥ सुहृदामतिशंका च त्रयो दोषाः क्षयावहाः ॥ २३ ॥ महर्षीणां वधो घोरः सर्वदेवैश्च विग्रहः ॥ अभिमा
नश्च रोषश्च वैरत्वं प्रतिकूलता ॥ २४ ॥ एते दोषा मम भ्रातुर्जीवितैश्चर्यनाशनाः ॥ गुणान्प्रच्छादयामासुः पर्वतानिव तोयदाः ॥ २५ ॥ दो
षैरेतैः परित्यक्तो मया भ्राता पिता तव ॥ नेयमस्ति पुरीलंकानचत्वं न च ते पिता ॥ २६ ॥ अतिमानश्च बालश्च दुर्विनीतश्च राक्षसः ॥ बद्धस्त्वं
कालपाशेन ब्रूहि मां यद्यदिच्छसि ॥ २७ ॥ अद्येह व्यसनं प्राप्तं यन्मां परुषमुक्तवान् ॥ प्रवेष्टुं न त्वया शक्यं न्यग्रोधं राक्षसाधमः ॥ २८ ॥ धर्ष
यित्वा च काकुत्स्थं न शक्यं जीवितुं त्वया ॥ युध्यस्वनरे देवेन लक्ष्मणेन रणे सह ॥ हतस्त्वं देवता कार्यं करिष्यसि यमक्षयं ॥ २९ ॥ निदर्श
यित्वा त्वमवलं समुद्यतं कुरुष्व सर्वा युधसायकव्ययं ॥ न लक्ष्मणस्यैत्यहिबाणगोचरं त्वमद्य जीवन्सबलोगमिष्यसि ॥ ३० ॥ इत्यार्षे श्री
मद्रामायणे वा० युद्धकांडे सप्ताशीतितमः सर्गः ॥ ८७ ॥ ॥ ७३ ॥ विभीषणवचः श्रुत्वा रावणिः क्रोधमूर्छितः ॥ अब्रवीत्परु
षं वाक्यं क्रोधेनाभ्युत्पपात च ॥ १ ॥ उद्यतायुधनिस्त्रिशोरथे सुसमलंकृते ॥ कालाश्वयुक्ते महति स्थितः कालांतकोपमः ॥ २ ॥

पारुष्यफलं तु कालांतरे भविष्यतीति शेषः ॥ व्यसनं प्राप्तमित्येतदेव द्रष्टव्यं ॥ प्रवेष्टुमिति ॥ पुनरभिचारायेति शेषः ॥ २८ ॥ अत्र हतोयमक्षयं यमगृहं गतः सन् देवता कार्यं
सर्वदेवानां संतोषरूपं करिष्यसि ॥ २९ ॥ ३० ॥ क० ॥ ८० ॥ इ० वा० यु० सप्ताशीतितमः सर्गः ॥ ८७ ॥ ॥ ७३ ॥ अब्रवीत्परुषमिति विभीषणमिति शेषः ॥ तच्च व
क्ष्यमाणं ॥ १ ॥ उद्यतायुधनिस्त्रिशः उद्यतायुधो निस्त्रिशो निर्घृणश्चेत्यर्थ इति कतकः ॥ उद्यतान्यायुधानि निस्त्रिशश्च येन सः ॥ गोबलीवर्दवत्ययोग इत्यन्ये ॥ २ ॥

यु० कां०

॥ १६६ ॥